

De Monòver als camps de concentració nazis

Guillem Llin Llopis i Ferran Díaz Poveda

Ajuntament de Monòver

Per a Rapa Poveda,

Per la memòria dels monovers deportats
als camps nazis. Espere que t'agradi.

Ferran

Per a l'amic Rapa Poveda.

Les històries de la vida cal deixar-les
present. Perquè la memòria s'escapa i
difusa. Ben cordialment

Ferran

Mexicò 09.05.2021

De Monòver als camps de concentració nazis

© Guillem Llin Llopis

© Ferran Díaz Poveda

© D'AQUESTA EDICIÓ: Ajuntament de Monòver

Es permet la reproducció de qualsevol apartat d'aquest llibre
sempre que se'n faça constar la procedència.

REVISIÓ DELS TEXTOS: Ma. Carmen Díaz i Jeroni Rico.

PORTADA: Ernest Sabater

MAQUETACIÓ: Guillem Llin Llopis

IMPRESSIÓ: Impresos Mondéjar, S. L.

ISBN: 978-84-09-26066-9

DIPOBIT LEGAL: A 484-2020

ANY D'EDICIÓ: desembre de 2020
Monòver

De Monòver als camps de concentració nazis

Guillem Llin Llopis i Ferran Díaz Poveda

ÍNDEX

PRESENTACIÓ, 9

Recordar i conèixer és un dret. Reparar i tancar ferides també, 11

INTRODUCCIÓ, 13

Els derrotats republicans, del feixisme al nazisme, 15

Monòver abans de la guerra, 85

ELS DEPORTATS, 117

Demeterio Poveda Bellot, 119

Luis Moreno Sabater (Luis Orquín Serra), 137

Vicente Hernández Sirvent, 161

Juan Alfonso Monzó, 175

Juan Gil Amorós / Luis Guardiola Santa, 193

José Poveda Gran, 221

Primitivo Albert Vidal (Jean Albert) / Manuel Albert Cantó, 241

Camille Albert Collet, 275

José Sogorb Pérez, 289

José Albert Penalva, 305

Ramón Sanchis Botella, 317

ANNEX:

José Albert Penalva: El cercle que encar no s'ha tancat, 331

A manera d'epíleg, 337

Arxius, 341

Bibliografia, 343

FOTOGRAFIA DE LA PORTADA:

Pocs dies després de l'alliberament del camp de concentració de Mauthausen, un grup d'exdeportats del Kommando César es fotografia a la localitat de Vöcklabruck (Àustria). Entre ells està el monover Luis Moreno Sabater (de peu, el segon per la dreta). Luis es canviaria els cognoms a l'eixir de Mauthausen de Moreno Sabater a Orquín Serra. Precisament al seu costat (el primer per la dreta) està César Orquín Serra, qui va capitanejar el grup de republicans durant més de quatre anys de captiveri i al qual es deu el nom de Kommando César on l'índex de mortalitat va ser mínim.

Fotografia: família Orquín-Ridl, cedida per a l'ocasió per Guillem Llin Llopis.

Tretze monoveres i monovers foren deportats als camps de concentració nazis durant la Segona Guerra Mundial. Aquest llibre, a través dels arxius nacionals i internacionals, reconstrueix la vida d'aquestes persones abans, durant i després del seu captiveri. A més, les biografies dels personatges principals estan emmarcades dins d'una narració històrica lineal, la qual ens ajuda a comprendre el context global que va permetre l'ascens del feixisme i el nazisme. En conjunt, es tracta d'una recerca molt completa que aporta nous coneixements, des de la historiografia local, a l'estudi global de la deportació republicana als camps de concentració del III Reich.

Guillem Llin Llopis (Fontanars dels Alforins, 1959)

Historiador autodidacta. És autor d'una dotzena de llibres de temàtica local. Té un ampli coneixement sobre el món de l'exili i de la deportació republicana. El 2018 va guanyar el premi Ramon Barnils de Periodisme d'Investigació amb un treball sobre César Orquín, sobre el qual també ha publicat un llibre monogràfic.

Ferran Díaz Poveda (Monòver, 1988)

Llicenciat en història amb un màster en museologia. Té experiència pràctica en el camp dels museus i la gestió del patrimoni cultural. També ha publicat diversos articles d'investigació relacionats amb l'etnologia, la memòria històrica i el llogaret històric del Fondó.

AJUNTAMENT DE
MONÓVER